



Nr 2 (2329) 2005 m. vasario mėn. 2 d.

Eina 48-tus metus

Melbourne

I gavėnios sekmadienis

Laiške romiečiams vėl grįžtama prie gimtosios nuodėmės. Apaštalas Paulius pateikia savo teologinę įžvalgą apie blogio paženklinimą pirmųjų žmonių istoriją. Pauliaus pasakojime svarbiausia vieta tenka Jėzui. Malonės perteklius leidžia geriau suvokti nuodėmingos žmonijos vargingumą. Jėzus išlaisvino mus iš nuodėmės pasmerkimo. Bausmės solidarumą pakeitė kur kas stipresnis šventumo solidarumas.

Apaštalas Paulius tvirtina, kad iš tikrųjų pirmutinis žmogus yra ne Adomas, bet Jėzus Kristus, kuriame ir per kurį visa sutverta, po to atkurta (Kol 1, 15-20). Žmoniškoji egzistencija nėra absurdiška, ji turi prasmę. Laiminga kaltė, davusi mums tokį Atpirkėją!

Tikėjimo gyvenimas...

Apie interaktyvią maldą

... Kartais prašymo maldos, ypač bendruomeninės, išsakomos, kad nuramintų mus pačius, net tik nedaugelis prašo dievą ir drauge klausia savęs, kuo galėtų prisidėti, kad sumažėtų kitų žmonių kančios. Todėl prieš pradėdami interaktyviąją, pavz., "Tėve mūsų" maldą, turėtume paklausti tokio patarimo: **Nesakyk Tėve, jei kiekvieną dieną nesielsi kaip sūnus...**

Nesakyk mūsų, jei gyvenį paniręs vien į savo egoizmą...

Nesakyk kuris esi danguje, jeigu galvoji tik apie žemiškus dalykus...
Nesakyk teisie šventas tavo vardas, jeigu jo

GUNDYMAI

Bažnyčia įspėja krikščionis, kad krikštas neapsaugo nuo išbandymų. Dvasinė kova dažniausiai vyksta be regimų liudininkų, niekas neužrašo vidinio dialogo. Evangelistai ne būtų išgalvoję Jėzaus gundymų istorijos, jeigu jis nebūtų pats jos papasakojęs saviškiams - galbūt prieš paskutinį šėtono puolimą Getsemanės sode.

Iš tikrųjų visame Jėzaus žemiškajame gyvenime, panašiai kaip ir kiekvieno krikščionio gyvenime, buvo daugybė išbandymų ir vidinės kovos. Mums nuolat tenka rinktis. Tačiau būna tokių momentų, kai dvasinė kova tampa nepaprastai intensyvi.

Evangelistas Matas perteikia Jėzaus gundymus kaip

teologinį dokumentą. Trimis scenomis vaizduojama, kaip velnias siekia nukreipti Jėzų nuo mesijinės užduoties vykdymo, prasidėjusio krikšto momentu. Jėzus vykdo tėvo valią, atlikdamas viską, "kas reikalinga teisumui" (Mt 3, 15). Jis nebus zelotų, fariziejų ar sadukiejų Mesija, nebuvo toks teisusis keršytojas, kokiu jį įsivaizdavo Jonas Krikštytojas.

Jėzus atėjo kaip vargšų, nuolankių ir nelaimingųjų abejojama jo pasirinkto kelio teisingumu. Mesiją suabejoja jo pirmtakas Jonas (Mt 11, 2-3), apaštalas Petras nori apsaugoti nuo kentėjimų ir mirties (Mt 16, 22-23). Jėzus nepasidavė piktojo gundymams, nenusigiržė nuo savo kelio dėl žmoniškų abejonių. Tėvo žodis Jėzui reiškia nepalyginamai daugiau negu žemės balsas.

"Bažnyčios žinios"

negerbi...

Nesakyk teateinie tavo karalystę, jeigu painioji ją su materialine nauda...

Nesakyk teisie tavo valia, jeigu jos nepriimi, kai ji būna skaudūs...

Nesakyk kasdienės mūsų duonos duok mums šiandien, jei tau nerūpi alkani žmonės...

Nesakyk atleisk mums mūsų kaltes, jeigu jauti pagiežą savo broliui...

Nesakyk gelbėk mus nuo pikto, jeigu nesi nusistatęs prieš blogį...

Nesakyk Amen, jeigu šios maldos žodžių rimtai nepriimi...

Yra daug dalykų, dėl kurių dievas gali į mus kreiptis. Jie išvardyti Biblijoje,

atpažįstami iš laiko ženklų Bažnyčioje ir pasaulyje. Tad turime įsiklausyti į tai, ką mums sako Šventasis Raštas ar dabarties istorija.

"Kalbėk, tėve, nes tavo sūnus klauso". Tik tada suvoksime maldos ir tarnavimo, maldos ir veikimo, maldos ir solidarumo, maldos ir atsidavimo, maldos ir teisingumo, maldos ir apaštalavimo, maldos ir pasiaukojimo, maldos ir kilmumo, maldos ir gyvenimo santykį.

Pagal Rafael de Andres, SJ, parengė L. Vidmantas Šimkūnas, SJ iš "Iššūkiai bičiuliams"

Gerb. "Tėviškės Aidų"

Redaktore,

Marija Geštautienė,

Nuoširdžiai dėkoju už dvejų metų abipusį bendradarbiavimą ir Krašto Valdybos straipsnių/pranešimų išspausdinimą bei pasirengimo XXIII Australijos Lietuvių Dienoms bei Krašto Tarybos narių XXIX suvažiavimui Melbourne savalaikį dokumentų atspausdinimą.

Visiems redakcijos darbuotojams ir Jūsų rėmėjams labai ačiū už bendruomeninės veiklos supratimą ir atliekamą neįkainojamą darbą puoselėjant lietuviškas tradicijas Australijoje.

Asmeniškai, Lolita Kalėda

Būkim dideli

Ir savo kasdiena, ir viltimi,
Ir sielvartu ir laime -

Būkim dideli

Ne tam taip sunkiai mokėmės gyventi,
Kad uždustume nuo smulkmenų Gyvenimo kely,

Būkim dideli

Ir abejonėmis, ir siekiais,
Ir neapykanta, ir meile.

Būkim dideli

Kad mums sparnų nerištu niekas
Į didžiulį tikslą pakely.

Būkim dideli

Ieškojimai ir atradimais,
Vilty ir nevilty,
Vieni ir tarp visų.

Būkim dideli

Kaip mūsų vėliava ir žygiai,
Ir saulės spindulų
Būkim svarūs,

Būkim dideli.

Iškilmingos Australijos Lietuvių Dienų Atidarymo mišios

XXIII Australijos Lietuvių Dienos prasidėjo gruodžio 27 d. Bažnytiniu koncertu Melburne švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje 9 val. 15 min.

Koncerto metu ne tik visi

susirinkusieji, o jų buvo daugiau net kaip per Kalėdų ar Velykų šventes, klausėsi įvairių atliekų atliekamų giesmių. Melodijos virpino širdis ir bažnyčios skliautus. Kartu su Melburno parapijos chorą, kuriam

vadovauja Zita Prašmutaitė, dalyvavo Danutės Levickienės vadovaujamas "Danos Vyrų", Moterų kvartetas, solistas Stepas Levickis ir dalis "Dainos Sambūrio" choristų.

Šv. Mišias, kurias koncelebravo vietos klebonas A. Šimkus, Adelaidės kun. J. Petraitis MIC ir svečias iš Vilniaus kun. A. Saulaitis SJ. Pasakė šiai šventei pritaikytą pamokslą. Mišios baigtos Kalėdine ir Tautiška giesmėmis.

Iškilmingose ALD Atidarymo mišiose vyko AUKŲ PROCESIJA:

"Mūsų Dovanos -

1. Mes atnešam LIETUVIŲ DIENŲ ŽENKLĄ, kuris simbolizuoja mūsų darbus ruošiant Lietuvių Dienas, taip svarbias visų Australijos lietuvių gyvenimui. (nešė Ruošos komiteto pirm. Lilė Kozlovskienė)
2. Mes atnešam LIEUVIŠKĄ JUOSTĄ, kuri simbolizuoja ryšį su visais mūsų Broliais ir Sesėmis Lietuviais. (Kristina Petraitytė)
3. Mes atnešam KREPŠINIO KAMUOLĮ, kuris tebūna ženklas mūsų energijos ir jaunystės. (Angelė Tamošiūnaitė-Kristens)
4. Mes atnešam KANKLES, mūsų muzika, dainos ir žodžiai tegarbina Dievą Tėvą. (Bronė Staugaitienė/Dana Lynikienė)
5. Mes atnešam mūsų kasdieninių darbų VAISIUS, kuriuos prižiūrėjom taip kaip mūsų jaunimą, kurį ruošiam Dievo ir Tautos Tarnystei. (Andrius Vaitiekūnas)
6. Mes atnešam GĖLES kurios teženklina mūsų, gyvą žydinčią bendruomenę. (Lolita Kalėda)
7. Mes atnešam VYNĄ, kuris tampa mūsų dvasinės stiprybės šaltiniu. (Algis Kairaitis)
8. Mes atnešam DUONĄ, - Dievo dovanojama žmonijos gyvybės maistą." (Halina Statkuvienė)



Prie altoriaus padėtos simboliškos aukos. G. Statkaus nuotrauka

Eucharistijos metų² proga

Šiemet švenčiamy Eucharistijos metų proga, norėdamas pagyventi eucharistinį kultą ir pagilinti tikinčiųjų tikėjimą Kristaus tikrovišku buvimu Eucharistijos sakramente, popiežius Jonas Paulius II nusprendė suteikti visuotinius atlaides visiems, kas maldingai ir nuoširdžiai dalyvauja Eucharistijos šventime. Apaštalinės penitencijos, tai yra aukščiausiojo bažnytinio teismo sprendžiančio vadinamojo vidaus forumo, tai yra su sąžine susijusius klausimus, vadovas kardinolas James Stafford paskelbė dekretą, kuriuo nurodomos visuotinių atlaidų sąlygos.

Atlaidai suteikiami visiems tikintiesiems, kurie pamaldžiai ir dėmesingai dalyvauja Eucharistijos šventime arba eucharistinėje adoracijoje. Atlaidams pelnyti keliamos įprastinės sąlygos – priimti

Komuniją ir pasimelsti Popiežiaus intencijomis.

Atlaidai suteikiami klerui ir vienuoliams Švenčiausiojo sakramento akivaizdoje privačiai arba bendruomeniškai kalbantiems Mišparus arba Kompletoriumą.

Visuotiniai atlaidai taip pat suteikiami ligoniams, pasiryžtantiems kai tik galės dalyvauti Eucharistijos šventime arba adoracijoje ir sukalbantiems „Tėve mūsų“, Tikėjimo išpažinimą ir eucharistinę invokaciją, pavyzdžiui „Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą“.

Atlaidai suteikiami taip pat ir tiems sunkiems ligoniams, kurie negali išpildyti net ir pastarųjų sąlygų. Jie gali pelnyti visuotinius

atlaides mintimis savo kančią aukodami gailestingajam Dievui ir vien sielos troškimu vienydamiesi su garbinančiais Švenčiausiąjį sakramentą.

Pridursime, kad visuotini atlaidai nėra lygūs nuodėmių atleidimui, kaip kartais klaidingai rašoma pasaulietinėje spaudoje. Susitaikinimo sakramentu Dievas atleidžia kaltę, bet nusidėjęs žmogus vis vien turi atlyginti savo nuodėmėmis, meilės Dievui ir žmonėms stoka padarytą žalą.

Šitaip susikaupusią meilės skolą po mirties žmogus grąžina apsisvalydamas skaistykloje. Tačiau, Popiežius būdamas Kristaus vietininkas pasaulyje, Kristaus vardu tą skolą gali nubraukti visuotiniais atlaidais.

Vatikano Radijas

Vasaris

2 - Lietuviams nuo seno Perkūno diena, Grabnyčios - šventinama namų ugnis, aukojamos aukos Perkūnui, kad saugotų nuo gaisro, ligų, piktos akies.

3 - Lietuvoje Linų, Eglės diena (bažn. šv. Blaziejus).

5 - Lietuviai pagerbdavo Duoną ir jos keptą, ugnies ir židinio deivę Gabiją (bažn. šv. Agotos diena). Birutės vardadienis.

8 - Užgavėnės - pasirengimas ilgai Gavėnėi. Per Užgavėnės yra paprotys daug sykų valgyti (mėsą, melinius blynus). Beje, tikėta, jei negersi tą dieną vandens, visus metus netroškins.

9 - Pelenų diena (pirmoji diena po Užgavėnių).

16 - Lietuvos valstybės atkūrimo diena.

24 - Nuo seniausių laikų Vieversio diena (bažn. šv. Motiejus).

26 - Sukanka 120 metų, kai gimė (1885) Aleksandras Stulginskis, agronomas, antrasis Lietuvos prezidentas. Mirė 1969.

RETAS MENAS

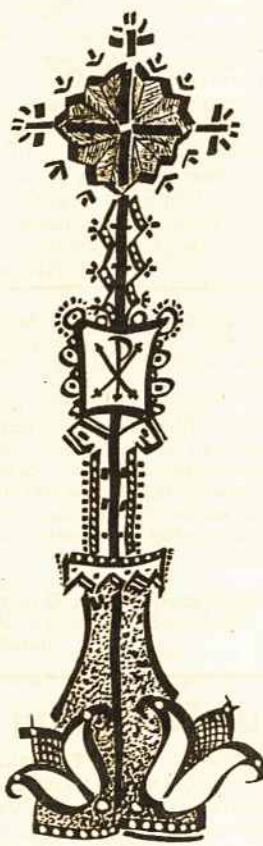
kun. K. Ambrasas, S.J.

Lietuva pamažu įsitraukia į plačius tarptautinių organizacijų rengiamus planus ir programas. Vienas iš tokių – kryždirbystė. Tokia tema sudomino aukščiausio tarptautinio lygio UNESCO kultūros specialistus, kurie susidomėję iš senovės ligi šių dienų išlikusia kryždirbių tradicija, nutarė paskatinti lietuvius neužmiršti šio unikalaus, niekur kitur pasaulyje nesančio meno rūšies. Tikriausiai šia prasme labai gerą darbą atliko ir lietuvių labai pasitarnavo 1993 m. mūsų kraštą aplankęs Popiežius Jonas Paulius II. Jis, lankydamasis Šiluvoje, Šiauliuose ir kitose mūsų krašto vietovėse, Kryžių kalną išgarsino visame pasaulyje. Nuo tada mūsų kryžiai pradėjo garsėti ir, reikia sakyti, pasiekė neįtikėtinai plačius mostus.

Mumis susidomėjo ne tik Rytų, Vakarų, Azijos ir kitų žemynų keliauninkai, maldininkai ir turistai, bet net pačio aukščiausiojo lygio mokslininkai. Šis savitas, unikalus lietuvių menas, kaip papasakojo Lietuvos Liaudies kultūros centro darbuotoja, žinoma dailėtyrininkė ir liaudies meno tyrinėtoja, liaudies giesmių ansamblio „Karunka“ vadovė Alė Počiulpaite, mūsųose paskatino rengti kultūros darbuotojams tam tyčia seminarą Žemaitijoje „Žemaičių kryždirbystė“.

Rumšiškės įvykusį seminarą medžio drožėjams „Aukštaičių kryždirbystė“, turi būti sukurtas specialus CD „Kryždirbystė Lietuvoje“, surengta kilnojama kryždirbystės nuotraukų ekspozicija, parengta kryždirbystės mokymo bazė Prienuose ir taip pradėta pasirengti tarptautinei mokslinei konferencijai „Kryždirbystės fenomenas liaudies kultūroje“.

KRYŽDIRBYSTĖS



Stilizuotas lietuviškas kryžius.
Piešinys P. Jurkaus

Dviejų kitų metų plane numatyta minėta konferencija bei jos medžiagos publikacija, kelių muziejų katalogų išleidimas, vaikų drožybos būrelių paroda bei konferencija, seminarai Džūkijoje ir Suvalkijoje kultūros darbuotojams ir kt. Kad

skaitytojai būtų plačiau ir akivaizdžiau supažindinti su tokia įdomia ir raiškia mūsų kultūrininkų veikla, paprašė Alės Počiulpaite atsakyti į kelis klausimus:

- Kaip dabar oficialiai vadinasi Rumšiškių muziejus?

Muziejaus pavadinimas - Liaudies buities muziejus. Leidinio apie muziejų viršelyje pavadinimas - Lietuvos kaimo muziejus. Kartais neoficialiai jis dar vadinamas Tėviškės muziejumi.

- Kaip oficialiai vadinasi toji bažnytelė, kurios šventoriuje š.m. rugsėjo 22 d. specialiomis maldomis, giesmėmis, kryžių pašventinimu ir šv. Mišiomis Rumšiškės oficialiai buvo užbaigtas liaudies meistras - kryždirbiams seminaras?

Koplytelė, kurioje vyko pamaldos ir kurios šventoriuje iškilmingai buvo pašventinti aukštaitiški devyni kryžiai, vadinama Račkiškės koplyčia. Ji į čia atkelta iš Švenčionių rajono Račkiškės kaimo kapinių.

- Ar tie senieji anksčiau stovėję kryžiai buvo kaip tik šiame šventoriuje, kur dabar pastatyti, ar jie surinkti iš kitur?

Naujai pastatyti kryžiai nėra stovėję Račkiškių kapinėse. Jie surinkti iš visos Aukštaitijos taip, kad atspindėtų būdingiausius aukštaičių kryždirbystės bruožus.

- Ar tie priešpaskutinį 2004 metų rugsėjo sekmadienį pašventinti kryžiai turi savo vardus, numerius ar kokias kategorijas, pavadinimus?

Manau, kad šventoriaus planavimas nėra užbaigtas. Tai bus vien tik kažkokių galėjusių būti kokių nors kaimų savotiška kapinių imitacija. Čia dar turėtų atsirasti (tik dėl įvairių priežasčių ir daugiausia dėl lėšų stokos vargu ar greitai) senųjų akmeninių ir geležinių paminklų.

- Ar jau užbaigtas to senosios bažnyčios šventoriaus planavimas ir apstatymas, ar čia tik pradžia? Kada toji senoji bažnytelė statyta?

Apie Račkiškės koplyčios statybą tikslių žinių neturiu. Ji iš tiesų statyta 1775 m. Švenčionių rajone. Kaip ir kodėl būtent šioji

koplyčia perkelta į muziejų negalėčiau pasakyti.

- Kaip Jūsų renginių planuose oficialiai vadinasi šis liaudies meistrų-kryždirbių seminaras?

Seminaras, kurio metu buvo padirbdinti ir pastatyti šie kryžiai, yra vienas iš vadinamojo Veiksmų plano renginių.

- Kaip, kas organizavo ir iš kokios kišenės buvo aprūpinami mityba, būstu, lėšomis ir kaip galėjo be atlyginimų tie kryždirbiai, kurie padarė tuos devynis meniškų, ir, reikia pasakyti, vienas už kitą originalesnius kryžius? Juk kiekvienas jų turi namuose šeimas, daugybę visokių išlaidų? Kokį vaidmenį čia atliko UNESCO?

Po to, kai lietuvių kryždirbystė buvo įtraukta į Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevrų sąrašą, Lietuvos liaudies kultūros centras ir UNESCO parengė Veiksmų planą kryždirbystės tradicijoms gaivinti, palaikyti ir tęsti.

UNESCO yra įsipareigojusi finansuoti šiame plane numatytus renginius. Šio plano vykdymas turėjo prasidėti 2002 m., tačiau dėl įvairių biurokratinių kliūčių, sudėtingos sutarčių pasirašymo tvarkos, jis pradėtas tik nuo šių 2004 metų vidurio. Pagal pirmųjų metų planą turėjo būti surengti seminarai Žemaitijoje kultūros darbuotojams „Žemaičių kryždirbystė“. Jūsų matytas seminaras Rumšiškės medžio drožėjams „Aukštaičių kryždirbystė“, turi būti padarytas CD „Kryždirbystė Lietuvoje“, kilnojama kryždirbystės nuotraukų ekspozicija, paremta kryždirbystės mokymo bazė Prienuose, pradėtas pasirengimas tarptautinei mokslinei konferencijai „Kryždirbystės fenomenas liaudies kultūroje“. Dviejų kitų metų plane numatyta minėta konferencija bei jos medžiagos publikacija, kelių muziejų katalogų išleidimas, vaikų drožybos būrelių paroda bei konferencija, seminarai Džūkijoje ir Suvalkijoje kultūros darbuotojams ir dar kai kas, ko dabar neprisimenu. Tačiau to Plano ateitis kol kas nėra aiški, kadangi mes jau Europos Sąjungoje... Dievas duos, gal viskas bus gerai, gal finansuos bent jau svarbiausius dalykus. Tai didele dalimi priklausys nuo to, kaip bus įvertintas dabartinis darbas. Konkrečiai šį planą finansuoja Japonijos vyriausybė. (Bus daugiau)

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštaitienė, email: mgestautas@hotmail.com

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

Lietuva pasaulyje

dr. Jonas KUNCA, M.D.

Dalykus reikia vertinti pagal jų svarbą, o ne mūsų sentimentalumą. Racionaliam vertinimui būtina turėti išlavintą protą. Kitaip mūsų išvados vargu ar bus teisingos, taigi ir produktyvios. Susiduriame su dabartiniais visai nereikalingais sunkumais, nes laike ilgos priespaudos žmonių protavimas nebuvo ugdomas. Okupantui buvo naudingiau valdyti nesugebančią racionaliai mąstyti masę, kurią yra lengva vedžioti už nosies garbinant netikrus komunizmo didvyrius-mokytojus. Po laisvės atgavimo tos masės protavimas dar nespėjo atsigaivinti. Dėl to Lietuva ir turėjo problemą su įburtininku tikinčiu R. Paksu, o dabar su populistu Uspaskichu, neišsikišęs kilmės atėjūnu, žadančiu padaryti stebuklus, jei tik būtų išrinktas. Gerai dar, kad jis negavo balsų daugumos ir negali pridaryti didesnės žalos. Betgi atėjo laikas mūsų tautos dvasiniam atbudimui. Kitaip atsilikime nuo į priekį žengiančio pasaulio.

Nors protavimas yra žmogaus prigimta dovana, bet jį privalome ugdyti per auklėjimą ir mokyklas. Tik taip išmoksime savarankiškai ir racionaliai

galvoti. Tai padės mums ne tik mūsų darbe. Mūsų tauta ir valstybė suklestės, kai jos nariai sugebės išsirinkti tinkamą valdžią ir ją kontroliuoti. Išnyks kysiaivimas ir netvarka. Prisivysim išsivysčiusias šalis. Kaip tik to norėtume atsiekti.

Prasidedant šiemet metams Pasaulyje gyvena apie 6,3 mlrd. žmonių. Tik 900 milijonų, gyvenančių 50 kraštuose, yra pasiturintys. 5 mlrd. gyvena skurde. O 400 mln., jų tarpe lietuviai, gyvename pereinamame laikotarpyje, atseit, vejamės tuos 90 milijonų pažangiųjų. Apskaičiuota, jog apie 40,000 nuskurdusių šalių gyventojų kasmet miršta nuo bado ar jo pasekmių. Taigi 3 milijonai lietuvių gyvename tokiam margame pasaulyje. Mūsų siekis, aišku, išsilaužti iš užburto visokių ekonominių ir dvasinių trūkumų rato kaip galima greičiau. Be jau minėto šviesaus proto mums reikia turėti gerą planą. tolina Malazijos šalis galėtų būti geras pavyzdys. 1971 m. Malazijoje, kaip ir likusioje Pietų Azijoje, kilo gili krizė. Buvęs

anuo metu tos valstybės vadas, dr. Mahatir, vietoje skolinis iš užsienio bankų, paruošė ekonominio išsivystymo planą pagrįstą pačių gyventojų ir valdžios pastangomis. Planas pagrįstas industrijos plėtra, eksporto diversifikacija, žemės ūkio modernizacija ir viešųjų darbų projektams bedarbų mažinimui. Kartu buvo įvestos griežtos baudmės korumpuotiems piliečiams, ypač tarnautojams. Per 30 m. vargšų skaičius sumažėjo nuo 49% iki 5%, o bedarbė beveik išnyko. Pasaulio Bankas ir JTO labai teigiamai įvertino šitas Malazijos pastangas ir jas laiko pavyzdžiu kitom šalim. Lietuvos ekonomikos planuotojams vertėtų apsidairyti Malazijoje ir iš jos pasimokyti.

Matome, kad be klimato pasikeitimo ir tarptautinio nestabilumo mes privalome susidoroti su mūsų tautos išsilavinimo problema ir su netvarka pačioje administracijoje. Skurdas, surištas su kultūros stoka, yra globalinis rūpestis, kurį išspręsti galima tik bendromis jėgomis. Lietuva yra ES narė. Taigi privalome glaudžiai bendradarbiauti su visa Europa, o per ją prisidėti prie

JTO pertvarkymo ir stiprinimo. JTO jau galės spręsti globalines dabartinio pasaulio problemas. Čia nemažai sunkumų daro JAV, susigalvojęs įvesti naują pasaulio tvarką pagal joje prisiglaudusių svetimų gaidulų paruoštą planą. Vašingtono arogantiškas elgesys ir nepateisinamos karinės intervencijos sulaušino JTO ir dar ko gero pridarys daug žalos pačiai Amerikai. Atrodo, pasaulis negalvoja prisidėti prie tų Vašingtono avantiūrų ir eina protingumo keliu. Bene pati padėtis privers JAV apsigalvoti ir pakeisti savo pasimetusių politiką.

O mūsų Lietuvai geriau galutinais susitvarkyti su vidaus problemom. Ką tik nusiautusi audra padarė daug žalos mūsų pajūriui: bangos nunešė Palangos pajūrio smėlį ir gerą dalį Kuršių Nerijos. Iškilo pavojus, kad Baltijos jūra gali prasiveržti į Kuršių mares, jei dar kartą nusiautų panašios bangos. Mokslininkai planuoja, kaip išgelbėti tą unikalią Kuršių Neriją. tai jau rimtas rūpestis, nepalyginamai didesnis už politines intrigėles.

Nežiūrint visko, Lietuvos įnašas pasauliui yra teigiamas ir mūsų šalis užima beveik pavyzdinę vietą tarp progresuojančių rytų ir Vid. Europos valstybių.

DORAI IR GARBINGAI

Edmundas SIMANAITIS

Šiais metais Lietuvos žurnalistų draugijos Vilties Prezidento Stasio Lozoraičio premijos laureatu tapo kun. Vaclovas Aliulis. Vilniaus Rotušėje vykusioje iškilmingoje premijos įteikimo ceremonijoje buvo pasakyta daug kalbų, ryškiai nušviečiančių kunigo, teologijos licenciato, Marijonų generalvikaro pastoracinę, žurnalistinę, leidybinių, o ir kitokią visuomeninę veiklą. Nė iš tolo nedrįstu imtis ką kartoti iš šakotos Laureato gyvenimo istorijos, tačiau viena veiklos sritis nebuvo net paminėta, o ji, mano galva, verta išskirtinio dėmesio, nors tiesiogiai su žurnalistika jos sieti nereikėtų.

Taip jau atsitiko, kad sausio 9, sekmadienį, dar stipriai siautėjo pajūryje audra ir greitais traukinys iš uostamiesčio gerokai vėlavo. Matyt, nelengva buvo riedėti ir prieš vėją, ir pavėjui, todėl ir aš pasiekiau sostą Rotušę drūčiai vėluodamas. Kalbėtojai jau buvo išsibėgę ir man neteko tirti žodelio. O norėjau šnektelti štai apie ką.

Jaunas kunigas Vaclovas Aliulis 1946-1948 metais buvo mano gimtojo miesto - Marijampolės šv. Vincento parapijos klebonas. Sūduvos sostinės jaunimas noriai bendravo su kunigu. Tais metais prasidėjo mano, o ir kitų bendražygių, Gulago istorijos. Bet kalba suksis ne apie tai.

Sąjūdis jau bangavo po visą Lietuvą. Tarp daugelio kitų būsimasis Laureatas ir aš buvome išrinkti į Sąjūdžio Seimą, o po to ir į Seimo Tarybą. Šurmulinguose politinio, pilietinio, visuomeninio gyvenimo verpetuose išsikristalizavo būtinumas sudaryti tam tikras sąjūdininkų elgesio etikos normas, sekti jų vykdymą ir reaguoti į nesklaidumus. Buvo nutarta sudaryti Etikos komisiją (toliau - EK). Į EK buvo išrinkti prof. Julius Juzeliūnas, prof. Vytautas Kubilius, kun. Vaclovas Aliulis, mokytoja Laima Abraitytė ir aš. Garbūs ir tituluoti komisijos nariai nusprendė, kad komisijos pirmininko pareigas teks citi man. EK veikla negali būti atsieta nuo Lietuvos Sąjūdžio istorijos. Tikiuosi, kad kada nors tai bus padaryta. Tačiau šia proga, nepretenduodamas į išsamų ir visapusišką temos nušvietimą, norėčiau išryškinti Laureato vaidmenį, kai jis darbavosi EK.

Kun. V. Aliulis pasižymėjo logišku mąstymu, taupia kalbos maniera, ir gebėjimu sudėti akcentus, plaukiančius ne tik iš teisės aktų, įstatų, programų, bet, o tai ir buvo svarbiausia, iš krikščioniškos dorovės ir visuomenės moralės normų. Pilietinės savivokos požiūriu mes visi buvome daugmaž panašūs.

Štai, pirmasis principas, kurį išskėlė kun. V. Aliulis: Etikos komisija rūpinasi, kad sąjūdininkų veikla būtų dora ir garbinga. Iš jo plaukė nuostatos:

- nedoromis priemonėmis neįmanoma atkurti doros ir teisingumo; - dora ir teisiškai pagrįsta veikla gali labai efektyviai veikti posovietinę visuomenę, atsikratant sovietmečio balasto.

Visų EK narių sutarimu buvo sulygta, kad EK savo veikloje remiasi Lietuvos Sąjūdžio įstatais bei Programa, Lietuvos Respublikos Konstitucija (*Laikinuoju Pagrindiniu Įstatumu*). Įstatymais ir visuomenės dorovės principais.

Nebuvo pamiršta ir "Visuotinė žmogaus teisių deklaracija." Jos 1 straipsnis byloja: "Visi žmonės gimsta laisvi ir lygūs savo orumu ir teisėmis. Jiems suteiktas protas ir sąžinė ir jie turi elgtis vienas kito atžvilgiu kaip broliai." Deklaracijos 12 straipsnis teigia, kad "Niekas neturi patirti savavališko (...) kėsinosi į jo garbę ir orumą." Buvo akcentuota, kad Sąjūdis ne atmeta, o atvirkščiai, gina ir rūpinasi žmogaus teisių apsauga.

Kun. V. Aliulis šias Deklaracijos nuostatas paryskino sparnuota fraze: "Tiesos kalbėjimas - tai pagarba žmogui. Pripažindami sau teisę į gerą vardą, turime pripažinti pareigą gerbti kitų gerą vardą."

Mitinguose, viešuose susirinkimuose, neretai sąjūdininkai (o provokatoriai gavę užduotį) emocingai reikšdavo savo mintis ir nuomones. EK nuostatos buvo tokios:

- negalima laikyti grubumo - drąsa sakyti tiesą; - lygiai taip pat - įžeidinėjimo - principingumu (*tai bolševizmo reliktas*); - įstatų ir sutartų nuostatų nesilaikymo - radikalia revoliucine veikla; - linčo teismo - teisingumo atkūrimui; - negalima pateisinti visko, kas įvyko.

Dora ir garbinga veikla nepaneigia nei ryžtingumo, nei energingumo, o tik sutaurina visą veiklą.

Buvo nustatyta, kad EK nagrinėja ir svarsto LS Įstatų, Programos pažeidimus, moralės normas pažeidžiančių sąjūdininkų elgesį, tačiau nesprendžia Sąjūdžio (*jo padalinio*) organizacinių problemų. EK sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio, taigi komisija nepanaikina miestų ir rajonų Sąjūdžio tarybų nutarimų, nekeičia jų, bet rekomenduoja juos palikti galioti, pakeisti,

panaikinti.

EK negali nesilaikyti raidės, tačiau visada žiūrima nagrinėjamo reikalo esmės. Tai anaipol ne biurokratizmo apraishka, o pagarba sąjūdininko asmenybei. Tekdavo pakartotinai prašyti, kad sąjūdininkų pareiškimuose būtų mažiau emocijų, įtikinėjimo, peikimo ir gyrimosi, o daugiau faktų ir nuorodų į informacijos šaltinius, argumentų "prieš" ir "už".

EK vykdė veiklos norminimo funkcijas. Atėdavo iš miestų ir rajonų prašymai apsvaistyti vietinės reikšmės konfliktus, nenagrinėtus vietoje. Tekdavo pratinti gerbti subsidiarumo principą - visus galimus sutvarkyti vietoje reikalus nesiųsti į EK, o iširti ir užbaigti vietoje. Bet kai nepavyksta to padaryti, kai neteisybė bado akis, tai EK visada stengdavosi padėti.

Ilustracijai pateikiu kelis būdingesnius pavyzdžius. Po Sąjūdžio III suvažiavimo buvo gautas pareiškimas esą "suvažiavimas buvo išprievartautas" dėl Sąjūdžio garbės pirmininko. EK savo sprendimu paaiškino, kad Suvažiavimo nutarimus gali keisti tik pats Suvažiavimas, kaip aukščiausia judėjimo organizacija.

Į nusiskundimus dėl rinkimų į rajonų ar miestų tarybas, be konkrečių pasiūlymų buvo rekomenduota "siekti, kad politinių jėgų prieštaravimai

neskaidytų Sąjūdžio, atvirkščiai - ugdytų kryptingos veiklos branduolį, kad nė vienos partijos ar grupės nariai nesudarytų daugumos įgaliojinių susirinkime ar miesto (rajo) taryboje."

Buvo ir tarptautinės politikos kazusų. EK pasiekė prašymas įvertinti Lietuvos-Lenkijos deklaracijos tekstą. EK narys kun. V. Aliulis parengė LS Seimui tokį rekomendacijos projektą: "Lietuvos Sąjūdžio Etikos komisija konstatuoja, kad viešai nepaskelbtas tarpvalstybinis dokumentas pagal tarptautinę praktiką negali būti svarstomas. Tokio teksto nutekėjimas pažeidžia tarptautinį etiketą ir žemina Lietuvos (valstybės) garbę. Kita vertus, mūsų Seimas ir neturi kalbamos Lietuvos-Lenkijos deklaracijos teksto, todėl LS Etikos komisija rekomenduoja laikyti, kad šio dokumento iš tiesų nežinome ir nesvarstome" (*cituoja pagal rankraštinių juodašriftų*).

Šie keli kuklūs pavyzdėliai akivaizdžiai rodo, kad kun. V. Aliulio asmenybės autoritetas, patirtis, tolerancija ir gebėjimas bendrauti ne tik pastoraciniu lygmeniu, ne tik leidinių redagavimu, ne tik žurnalistikos baruose, bet ir Sąjūdžio Etikos komisijoje buvo labai vaisingi. Todėl dėkodamas Likimui už laimę keletą metų artimam bendrauti ir padirbti su iškilioju Sąjūdininku kunigu Vaclovu Aliuliu, prisijungdamas prie gausių linkėjimų Laureatui, noriu palinkėti Lietuvos žurnalistams ir sau Laureato žodžiais tardamas - doros ir garbingos veiklos. Vis dėlto dar pridurčiau - lietuviško valstybinio mąstymo.

Dailininkas šypsosi



Rimanto Dovydeno piešinys

23-jų Australijos Lietuvių Dienų ir sporto 54-osios iškilmingas atidarymas

Atidarymas įvyko Albert Park, Melburno vandens ir sporto centre.

Šventė buvo skelbta 1 val. 30 min., bet kaip dažniausia buvo vėluojama ir bandoma susirinkusiųjų kantrybė. Pagaliau sportininkai nešini vėliavomis išsirikiavo prie aikštės. Malonu buvo matyti jaunystę trykštančius ir gerai nusiteikusius sportininkus. Ypač džiugu buvo matyti Tasmanijos naujai susibūrusius sportininkus - klubas "Žaibas".

Šventinį įžanginį žodį tarė Melburno sporto klubo "Varpas" pirmininkas Šarūnas Žiedas. Oficialią 54-tąją Sporto šventę atidarė ALFAS pirmininkas Romas Mickus.

Po trumpo įžangos žodžio, kurį tarė XXIII ALD Ruošos komiteto pirmininkė Lilija Kozlovskienė ir perskaityto sveikinimo Australijos Ministro Pirmininko John Howard pasveikinti dalyviams buvo pakviestas svečias iš Lietuvos, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius Antanas Petrauskas. Jis perskaitė premjero Algirdo Brazausko, bei Seimo pirmininko Artūro Paulausko sveikinimus. Svečias atvyko ne tuščiomis, o su kalėdinėmis dovanomis 39-niems asmenims, kurios buvo įvairios, pagal nuopelnus. Šis įteikimas gana ilgai užsitęsė sugadinamas susirinkusių nuotaikas.

Šiam šurmuliui pasibaigus Lietuvių Dienas oficialiai atidarė LR Garbės generalinis konsulas Melburne Andrius Žilinskas.

Pradėjus pūsti dūdą, virkdity smuiką, akordeoną iš Lietuvos atvykus



Iš kairės: "Sutaro" ansamblis su A. Petrausku ir L. Kozlovskiene

muzikantų kapelijai "Sutaras" tuoj praskraidino kai kuriuos spaudžiančius. Ir galiausiai visi sukluso prakalbus Melburno kiemo šeimininkei Aliutei Karazijenei. Ji paminėjo, kad iš visų Australijos Lietuvių Bendruomenių, suvažiavo į savo dviejų metų darbo pabaigtuves, kuriose dalyvaus ne tik ilgamečiai "plovėjai", bet ir mažieji, kurie prieš du metus tik gerai išmokę miklinti žingsnelius.

O "Rugiapūtės pabaigtuvės" tikra šio žodžio prasme priminė tikrą rugių lauką. Vyrų rankose subangavo rugiai, lyg vėjas prabėgo varpų viršūnėmis. tai Dalios Antanaitienės sugalvotame šokyje. Jį vaizdžiai atliko "Šokdavo" ir "Gintaro" šokėjai. Solistė Aida

Gogelytė savo gražiu balsu praturtino šį pasirodymą. Smagiai sukosi šokėjai, norėjęsi kartu su jais pamiklinti kojas.

Baigus oficialią šventės dalį, neskubėjome skirstytis, vyko krepšinio varžybos, abiejose salėse.

Du metus, penkiolika Ruošos komiteto narių, siūlė, derino, gludino detales, kad ši 23-oji Australijos Lietuvių Dienų šventė būtų kuo įdomesnė, kad visi galėtų pamatyti suruoštas programas.

Reikia pasakyti, kad visi pasirodymai buvo suderinti su laiku ir galima buvo visur suspėti ir pasidžiaugti turtingu lietuviško bendruomenės derliumi!

M. Geštautienė



Sveikinimo žodį Stovyklai tarė Australijos Rajono Vadas, Henrikas Antanaitis sausio 3 d. (Svečių diena)

Sveikinu seses, brolius ir tėvelius, bei svečius susirinkusius į Dainučio-Krauso Rajoninę Stovyklą.

Ypač prasminga, kad šios stovyklos vardą Dainučio-Krauso išrinko patys šios stovyklos organizatoriai, kurie buvo jauni vadovai, daugumas iš jų net neprisimena brolius Dainutį ir Krausą, arba jie dar nebuvo gimę. Tai įrodo kaip jauni vadovai įvertina mūsų lietuviškos skautybės pradininkus Australijoje.

Su pirmuoju transporto laivu "General Heintzelman" lapkričio mėn. 1947 m. į Australiją atplaukė 53 skautai, kurioms vadovavo skautininkas Borisas Dainutis.

Jis buvo pirmas Australijos Rajono Vadovas 1947-53. Jis vadovavo "Džiugo" Tuntui, Melb. Skautininkų Ramovei, Akademikams skautams ir IV Tautinei Stovyklai 1958 M. Martha. Jo entuziazmas, užsidegimas ir ypač pasiaukojimas lietuviškai skautybei buvo pagrindinis variklis skautų kūrimosi laikotarpiu Australijoje.

Brolis Antanas Krausas buvo idealistas - jam daug kas rūpėjo - gyvulių gerbūvis, blaivininkystė, jis buvo didelis gerbėjas Vydūno. Jis daug rašė ir mėgo knygas. Lietuvoje būdamas 18 metų įsteigė viešą biblioteką savo tėvų namuose.

Jam rūpėjo lietuviškas švietimas - net jo namuose Maribyrnong įkūrė šeštadienį mokyklą. Jo ypatingi nuopelnai buvo skautybei. Jis dalyvavo įvairiose tarptautiniuose saskrydžiuose. Pasaulio skautų Jamboree 1937 Olandijoje, 1947 Prancūzijoje, 1959 Filipinuose. Jis redagavo Skautų Aidą Vokietijoje. Parašė daug knygų skautiškom temoms. "Tau Skiltininke", "Vyčių Taku". Jis ėjo įvairias pareigas - Australijos Rajono Vadas, "Džiugo" tunto tuntininkas. Už savo nuopelnus jis buvo apdovanotas aukščiausiu skautybės ordinu "Geležiniu Vilku". Jis, kaip asmuo, buvo daugiau dvasinis negu religingas - ir jo dvasia dar vis gyvena mūsų skautų eilėse per skautų vyčių "Antano Krauso Būrelį", kuris buvo įkurtas 1970 metais.

Brolių Dainučio ir Krauso įdėtas darbas ir pasiaukojimas skautybei davė vaisių, kurį matome šiandieną šitoje stovykloje, kurioje dalyvauja 145 uniformuoti skautai.

Į stovyklą buvo pakviesti brolių Dainučio ir Krauso šeimos palikuoniniai. Atvyko brolio Dainučio žmona ir jo dukrė Vijiūna su anūke ir brolio Krauso dukros Rūta, Danguolė ir sūnus Arvydas, šiai iškilmingai progai atvykęs iš Kanados.

Abiejų šeimų nariai buvo apdovanoti su prisiminimo lentelėmis ir įrengimais stovyklos ženkliais.

Melbourne 2005 Deaflympic Games



Women's team with trainers. Third from left, Melbournian supporter J. Rutkauskas



Men's team with trainers. Photos by R. Maciulaitis

- Women's Basketball

Results for Bronze/

Gold

Sat 15/Jan Bronze Medal Playoff
79 Lithuania vs Ukraine 58
Sat 15/Jan Gold Medal Playoff
75 Sweden vs USA 89

- Men's Basketball

Results for Bronze/

Gold

Sat 15/Jan Bronze Medal Playoff
90 Lithuania vs Australia 62
Sat 15/Jan Gold Medal Playoff
78 Slovenia vs USA 108

Dainučio ir Krauso Rajoninė Stovykla 2005

Visi žino, kad po Australijos Lietuvių Dienų švenčių dar nevisiškai atsipalaidavimo metas. Tiesiai po ALD seka Lietuvių Skautų Sąjungos Australijos rajono stovykla. Taip ir buvo šiais metais, nuo sausio 2 d. iki 9 d. vyko Dainučio ir Krauso Rajoninė Stovykla, Gilwell Parke, Viktorijoje, tarp eukaliptų ir kalnų. Stovyklos pavadinimas kilo iš noro atminti Australijos lietuvių skautavimo pirmuosius veikėjus ir įsteigėjus – Borisą Dainutį ir Antaną Krausą. Jie pavyzdinčiai dirbo – auklėjo ir ugde lietuviškumą, ir jų dėka galime tęsti lietuvišką skautavimą už tėvynės ribos. Jų vaikai bei anūkai buvo pakviesti, kaip garbės svečiai sausio 3 d. – svečių dieną. Rajono Vadas vs. Henrikas Antanaitis įteikė jiems padėkos lenteles.

Kadangi svečių diena pasirodė gana anksti stovyklos programos eigoje (jau antrą dieną), reikė, kad per pirmąsias dvi dienas susirinkę skautai turėjo daug įsikūrimo darbų atlikti. Įkurtos ir vartais papuoštos Brolijos ir Seserijos pastovyklės, papuošta vėliavų aikštė, pastatyti stovyklos vartai, bokštas, papuoštas – iškastas skautiškas stalas, pastatyta kablykla indams laikyti ir net didžiulė palapinė po kuria vyko užsiėmimai, kai lietus lijo – o lietus, tai gana dažnai lijo. Tą popietę kun. Saulaitis miško kampelyje pravedė šv. Mišias visiems susirinkusiems skautams ir svečiams. Po mišių vėliavos nuleidime gausiai pasirodė 140 skautų. Tai didelis skaičius, kuris parodo, kad skautavimas Australijoje dar gali ilgai gyvuoti... Į stovyklą buvo atvykęs „Sutaro“ ansamblis, kuris po vėliavos nuleidimo linksmai pakoncervavo susirinkusiems. Buvo proga jaunesniems skautams ir tiems iš kitų miestų, kurie gal nepasirodė ALD pamatyti ir pasidžiaugti gyva, linksma muzika. Baliono šokis buvo ypatingai populiarus įvairaus amžiaus skautams – poroms reikėjo šokti polką, valsą, visą laiką nepaleidžiant pripūsto baliono, kurį laikė prispaustą tarp kaktų.

Svečių dienai sėkmingai praėjus atėjo metas skautams sekti organizatorių nustatytą programą. Sekančios dvi dienos buvo tematos – Lietuvos Nepriklausomybės Atkūrimo Dienai ir Gamtos/Visuomenės Gero Darbelio Dienai. Lietuvos Dienos eigoje grupės turėjo progą parašyti naują konstituciją, išgirsti atpasakojimus 1991 m. sausio 13-tos įvykių iš svečių Algio ir Gintarės, sukurti laisvės „rap“ šokį, ir patiems dramatizuoti Lietuvos



v.s. Borisas Dainutis



v.s. Antanas Krausas

Televizijos bokšto užpuolimą. Tą vakarą, vietoj laužo, skautai turėjo progą pasidalinti savo kūriniais – išgirdom gana išmintingų „rap“ monologų, visi galėjom stebėti tos dienos video įrašytą žinių reportažą iš veiksmo vietovės – Lietuvos Televizijos bokšto... netoli virtuvės ir štabo. Vakaras baigėsi šokiais – bet ir šie buvo ypatingi, skautai galėjo pasijusti lyg tikroje diskotekoje, nes buvo ne tik stipri garso sistema ir disko šviesos bet ir dūmų „šou“.

Gero darbelio diena manau taip pat pasižymėjo tuo, kad kažką panašaus skautai seniai ar išvis dar neturėję progos padaryti – tai atlikti gerą darbą bendroje australiškoje visuomenėje. Skautai buvo nuvežti į Healesville Sanctuary, kur po trumpo aprodymo parko gyvūnų jie ėmė piktžolės ravėti. Prirovė daug maišų! Planavo pasilikti ten vienai valandai, bet buvo sunku juos sustabdyti – išbuvo tris valandas! Prityrę skautai buvo nuvežti į Bunyip State Park, kur kažkuri firma slapta ir nelegaliai išmeta naudotas padangas. Daug kaimuota teisingai atsikratyti nebereikalingų padangų, tuomet vieni randa kokią gamtos užkampį ir paverčia jį šiukšlynu. Šią dieną prityrę skautai iš apaugusio slėnio surinko virš 300 padangų, užnešdami jas į laukiantį sunkvežimį, kuris jas nuvežė brangiam perdirbimui. Šis darbelis tikrai didelė pagalba State Park darbuotojams, kurie šiaip pavieniai dirbdami turėtų jas surinkti. Trečia mažesnė grupė prityrusių skautų ankstyvą trečiadienio rytą išvažiavo į Yellingbo State Park, kur jie prisijungė prie „Australian Conservation Volunteers“ grupės, kuri 4WD mašinomis važiuoja gilyn į mišką sodinti vietinės rūšies medžius, krūmus ir žoles. Yra ilgas lygus

Iš „Australijos Lietuvių Metraštis, 1961m.“



Vilkiukai ir paukštytės džiaugiasi didžiule peteliške stovyklavietėje

plotas tarp kalnų, kuris kadaise buvo išraustas gyvulių ganymui, ir dabar bando jį atstatyti į originalų stovį. Šiai organizacijai padeda savanoriai

forelių per vieną valandą! Didelis ačiū jų vadovams, kurie vis sugalvoja, kaip juos įdomiai užimti.

Paskutinių dienų užsiėmimai



Kun. Antanas Saulaitis praveda lietuvių kalbos ir piešinių užsiėmimą jaunesniems skautams



Skautai linksminasi „Sutaro“ kapelos praveistame šokyje su balionu

iš visų kraštų – vietiniai australai, bei turistai. Pvz. tą savaitę toje vietovėje dirbo savanoriai iš Korėjos, Švedijos ir Brazilijos.

Ketvirtadienis ir penktadienis buvo dienos paskirtos žygiui. Nepalankus oras padarė žygiavimą dar vargingesnį, o pakeliui grupės turėjo dar atlikti tam tikrus uždavinius, ar tai pastatyti tiltą tarp didelių akmenų, ar „laivelį“, kuris perkeltų skautus per prūdą. Jaunesniems skautams tai gal buvo pirma proga žygiuoti 18 km ir nors sušlapo ir pavargo prisiminimai šios iškylų jiems išliks, kaip vieni iš

buvo koldūnų gaminimas, „abseiling“, kalnų dviratininkystė, ir navigacija su žemėlapiais ir kompasais. Galų gale liko tik sutvarkyti stovyklą, kad ją paliktume, tokią kokią radom.

Visa stovykla sklandžiai praėjo, dėkui stovyklos viršininkui Linui Šeikiui, jo pavaduotojui, Jonui Rukšėnui, ir visiems pagalbinkams. Virtuvės darbininkai (vadovai Rimas Skeivys ir Povilas Kviecinškas) skaniai ir įvairiai gausius skautų skaičius pamaitino. Dabar belieka laukti sekančios rajoninės stovyklos, kad vėl visiems susitikti skautiškoje dvasioje 2007 metais.

Priėjome liepto galą

Džiaugėmės, kad beveik visą dešimtmetį Tasmanijos universitete turėjome lietuvišką stipendiją. Ši stipendija (Lithuanian Honours Scholarship) skatino lietuvių ir nelietuvių domėtis mūsų – Tėvyne ir rašyti naujus mokslo darbus apie ją. 1994-97 metų bėgyje Australijos lietuviai sutelkė virš \$17,000 šitam tikslui. Metinės stipendijos svyravo tarp \$4,000 ir \$5,000; ir visi pinigai pagaliau išseko.

Norint stipendiją atgaivinti ir ją tęsti be pertraukų, reikėtų vienkartinio A\$100,000 (arba US\$80,000) įnašo, tai yra, kapitalo, kuris užtikrintų ateities stipendijas. Kitaip dings vienintelė lietuviška akademinė stipendija visoje Australijoje ir visame Pietiniame Žemės pusrutulyje.

Australijoje iš viso veikia 38 valdžios išlaikomi universitetai, išsiskleidę 150-tyje vietovių (campuses). Juose studijuoja 700,000 studentų. Deja, nei vienas Australijos universitetas neturi lituanistikos katedros ar net mažesnių – Lietuvos studijų padalinių. Vienintelis lietuviškas akademinis vienetas šiame Žemyne yra Lietuvos Studijų Sambūris Tasmanijos universitete.

Išsteigtas 1987 metais ir dirbdamas drauge su giminingomis katedromis, Sambūris jau spėjo daug atsiekti Lietuvos studijų srityse.

Nuo 1997 metų šis Tasmanijos Sambūris įvedė vienintelį lietuvišką akademinę stipendiją Australijoje

Algimantas TAŠKŪNAS, OAM, PhD,
Lietuvos Studijų Sambūrio išdinininkas Tasmanijos Universitete.

Lithuanian Studies Society at the University of Tasmania
Post Office Box 777, Sandy Bay,
Tasmania 7006 Australia
E-mail: A.Taskunas@utas.edu.au
ABN 57 171 968 416

(Lithuanian Honours Scholarship). Visus stipendijos reikalus tvarko Tasmanijos universiteto vadovybė. Stipendija dabar yra A\$5,000 per metus, nors anksčiau jai teko svyruoti tarp \$4,000 ir \$5,000. Stipendija vadinasi Honours, nes ji yra skiriama geriausioms Honours lygio (paprastai ketvirtųjų metų) studentui, rašančiam disertaciją apie Lietuvą ar lietuvių.

Lietuvos Studijų Sambūris Tasmanijos Universitete yra studentų organizacija: todėl Sambūrio lėšos yra labai ribotos. Savųjų tarpe surinktos aukos jau spėjo išsisemti. 2004 m. pradžioje lietuviškos stipendijos iždė buvo likę vos \$2,000. Nors universitetai svetimų stipendijų paprastai neremia, Tasmanijos Universitetas iškart padarė išimtį ir iš savo lėšų pridėjo \$2,000, kad dar vieneriu metu pratęsti lietuviškos stipendijos amžių. Šiandien Lietuviškos Stipendijos iždas yra tuščias.

Jau nuo 1998 metų Lietuvos Studijų Sambūrio vadovybė nuolat

bandė rasti globėjų visoje Australijoje ir už jos ribų. Sambūris susilaukė daug malonių žodžių ir apšiai paskatinančių pažadų, tačiau nieko konkretaus nepešė.

Kad išvengtų šios vienintelės lietuviškos stipendijos pražūties, Tasmanijos Universitetas siūlo padaryti taip:

Surinkti ir investuoti vienkartinį A\$100,000 (US\$80,000) sumą. Tada vien iš palūkanų bus galima skirti metines stipendijas (apie A\$5,000); ir už kelerių metų nebereikės vėl rinkti aukų.

Tokiu būdu Lithuanian Honours Scholarship tęstinumas bus užtikrintas tolimai atečiai. Geradariams prašant, Universitetas mielai sutiktų stipendiją pavadinti jų pageidaujamu vardu: Pavyzdžiui, Australian Lithuanian Foundation Honours Scholarship, arba Antanas Smetona Memorial Scholarship arba dar kaip nors.

Kaip jau minėta, į visus finansinius reikalus, susijusius su šia lietuviška stipendija, nemokamai tvarko Tasmanijos Universiteto vadovybė. Universitetas taip pat apmoka stipendijos skelbimus, atranka kandidatus ir bendrai atlieka kitus administracinius darbus. Tas

užtikrina, kad lietuvių stipendija ir jos pinigai yra nepriklausomose ir atsakomose rankose. Visus pinigus, paaukotus Lietuviškai Stipendijai Tasmanijos Universitete, galima atskaityti nuo Australijos mokesčių (Income Tax deduction).

Ši lietuviška stipendija yra bene pigiausias būdas Lietuvai užverbuoti naujų draugų. Stipendija yra skiriama studentui kritiškiausiu metu – kada jis arba ji, užbaigę savo pagrindines studijas (undergraduate studies), vienerius metus specializuojasi Honours lygyje, prieš žengiant toliau į Magistro ir Doktaro laipsnius. Jeigu studentas pradeda studijuoti Lietuvą Honours lygyje, yra didesnė galimybė, kad jis ir toliau domėsies Lietuva.

Ne visi mes turime progą sekti, kas vyksta Austalijos universitetuose; bet lietuviams yra būtina turėti akademikų, kurie suprastų ir gintų lietuvių interesus. Neapleiskime šios ypač svarbios dirvos bendram lietuvių labui po Pietų Kryžium. Pagalvokime bendrai: kokiais būdais mes dar galime išlaikyti lietuvių ir gerą lietuvių vardą? Kas, mums mirus, toliau tęs tą darbą?

Berods, pernai mūsų – spauda rašė apie a.a. Juozą Rucį, kuris Lietuvių Fondui JAV-se paliko \$1.4 mil., kad remti lietuvišką mokslą – lietuvių kalbą, literatūrą, istoriją, tautosaką ir t.t. Tasmanijos Lietuvių Stipendiją lygšiol kaip tik skatino tuos pačius tikslus; ir, kad įamžinti stipendiją Australijoje, būtų pakakę tik dvidešimtosios dalelytės a.a. Rucio palikimo. Todėl, bandydamas išgelbėti Tasmanijos Lietuvišką Stipendiją nuo pražūties, Sambūris kreipėsi į Lietuvių Fondą 2004 m. kovo mėnesį. Gavo neigiamą atsakymą, nes Lietuvių Fondo Pelnų skirstymo komisija nusprendė "dėl lėšų stokos (lietuviškai stipendijai Tasmanijos Universitete) paramos neskirti".

Iš knygos "PO EUKALIPTAIS"

Alė LIUBINIENĖ
(Tęsinys iš praeito nr.)

Lietuvių Parapija

Kada rusai okupavo Lietuvą 1940 metais, viskas per naktį paskeitė. KGB jį apkaltino liaudies priešu ir įmetė į kalėjimą be teismo. Ten jie jį kankino norėdami jį priversti prisipažinti, kad jis tikrai buvo kaltas. Bet jis mirė kalėjime neprisipažinęs jam primestų apkaltinimų.

Šarūnas buvo mokytojas kaimo mokykloje. Jį irgi apkaltino kaip liaudies priešu ir uždarė Marijampolės kalėjime. Ten KGB budelis jį tardė kas dieną.

Vieną dieną Šarūnui pakijo pasirašyti dokumentus, kuriuose jis buvo apkaltintas už dalyvavimą mokytojų sąjungoje, skautojose ir tarnavimą šaulių orgaizacijose. Už tuos nusikaltimus jį priskyrė 13-tai kategorijai. Bausmė už šią kategoriją buvo nurodyta apacioje jo apkaltinimo "Dvidešimtis penki metai sunkiųjų darbų Sibiro Gulage arba sušaudymas", – jis pamažu tyliai perskaitė tą sprendimą keletą kartų.

Pasibaigęs ir persigandęs, Šarūnas reikalavo atviro teismo, prieš pasirašydamas šituos dokumentus. Tas išsiutino KGB budelį ir jis paliepė Šarūnui ištraukti stalo stalčių ir įkišti savo rankas ten. KGB tardytojas, keikdamas Sarūną, užtrenkė stalčių su visa jėga.

Jau sulaužytais pirštais stalčiuje, Sarūnas sėdėjo ten baisiame skausme, negalėdamas net pajudėti. Po kurio laiko jam pavyko ištraukti sulaužytus pirštus, ir susikimšo juos į burną, bandydamas tą skausmą apmarinti. Vėliau jį grąžino į celę.

Praėjo keletą dienų. Pasigirdo susišaudymai, kurie pradėjo artėti.

Kalėjimo prižiūrėtojai pradingo. Celėse kaliniai pajuto, kad kažkas rimto darosi. Su Dievo pagalba, virš septynių šimtų išbadėjusių ir iškankintų moterų bei vyrų išsilaužė duris ir išsilaisvino.

Kadangi celės buvo tamsios, žmonės išbėgė laukan laikinai apako. Kai jie atgavo regėjimą, pamatė vokiečių lėktuvus bombarduojant Marijampolės geležinkelio stotį. Rusai jau buvo apleidę miestą.

Nežiūrint jo geliančių rankų ir dar su kalinio uniforma, Sarūnas bėgo namo pas savo žmoną ir vaikus. Bet ten nubėgęs rado tik tuščią namą. Vienintelis šeimos ženklas buvo tik likę vaikų žaislai, išmėtyti po kambarį ant grindų.

Jo jaunutė žmona, mažytė dukrelė ir sūnelis, buvo suvaryti į gyvulių vagonus, uždaryti kaip galvijai ir išvežti į Sibirą.

"Aš pavėlavau, jis sušnibždėjo, pasilenkęs tarpduryje pakelti savo dukters lėlytę. Apsikabinęs lėlę, jis verkė kruvinomis ašaromis.

Dešimt metų praėjo po to. Laikas išgydė tik kai kurias žaizdas. Kitos, paslėptos giliai, dar tebegėlė širdyse. Pagalvojau, kad dabar jiedu galės vienas kitam pasiguoti ir užjausti.

Vestuvių puota buvo atšvęsta jų pačių nuosavam name, Brunswick. Jiems piaunant vedybinį pyragą, jų draugai jiems dainavo "Ilgiausių Metų".

Stebėjau Veroniką ir Šarūną apsikabinant, pasibučiuojant ir šluostant vienas kito praecities ašaras, trokšdami artimos meilės ir sugyvenimo ateityje jų vedybose.

(Bus daugiau)

Pakalbėkime apie sveikatą...

Kas valo organizmą

Sunkieji metalai iš oro, dirbtiniai maistopriedai, cheminių vaistų likučiai gali pradėti kauptis organizme ir ilgainiui sukelti rimtas ligas – ne kiekvienas kūnas pajėgia juos pašalinti.

Paprastai apie mitybą susimąstome tik sunkiai susirgę. Stebimės, ką gi valgėme, kad viduje susidarė akmenys, atsirado smėlio. Visa tai reikėtų pašalinti ir stengtis, kad medžiagų apykaitos liekanos daugiau nesikaupytų. Štai kas gali padėti.

Vanduo

Jis iš tikrųjų yra geriausia kūno valymo priemonė. Geriant pakankamai vandens, atskiesti medžiagų apykaitos produktai iš organizmo lengviau ir greičiau pašalinami. Taip užtikrinamas normalus maisto virškinimas, pasisavinimas ir šalinimas. Suaugusiam žmogui kasdien patariama išgerti 6-8 stiklines vandens nepamait, jaučiamas troškulus ar ne. Geriausia gerti po nedaug, bet reguliariai: pusę ar vieną stiklinę vandens kas 2-3 val. Gausiai prakaituojant, viduriuojant, apsinuodijus, sergant kepenų, tulžies ligomis, vandens reikėtų vartoti dar daugiau.

Koks vanduo vertingiausias? Tirdamiesi ledo. Tokio molekulių biologiskai aktyvesnės ir pagerina fiziologinius organizmo procesus. Taigi šaldiklyje reikia turėti ledo gabaliukų ir dėti jį į sultis, kompotą ar mineralinį vandenį.

Vaisiai ir uogos

Seniai žinoma, kad organizmo nuodus, kitių dar vadinamus šlakais, labai gerai sujungia pektinai. Daugiausia šių medžiagų yra sultinguose vaisiuose ir uogose. Pektinai iš organizmo padeda pašalinti nuodingus sunkiuosius metalus. Be to, mažina cholesterolio kiekį kraujyje, stabdo puvimą žarnyne. Daugiausia pektinų yra obuoliuose, juoduosiose serbentose, slyvose, agrastose, žemuogėse, avietėse, morkose, burokėliuose, kopūstuose.

Košės

Kruopos vertingos ne tik dėl to, kad turi daug baltymų, angliavandenių, mineralinių medžiagų ir vitaminų. Jose daug maistinių skaidulų, kurios normalizuoja vidurių darbą ir padeda pašalinti nuodingas medžiagas. Dėl per mažo skaidulų kiekio maiste vis daugiau žmonių skundžiasi lėtiniais vidurių užkietėjimu. Ką daryti? Valgyti kuo daugiau kruopų patiekalų.

Ypač daug skaidulinių medžiagų kviečių sėlenose (5-10 kartų daugiau nei kruopose!). Jų gali būti į jogurtą, kefyra, sultis, pieną, maišyti su vaisių tyrėmis, tarkuotais obuoliais, dėti į košes. Patiekalų skonis nepasikeis, o maistinė vertė bus gerokai didesnė.

Vaistažolės

Visi vaistai, o jų, beje, išgeriame vis daugiau, turi šalutinį poveikį. Kad nesikaupytų tarpiniai medikamentų junginiai, organizmas juos turėtų pašalinti su šlapimu, prakaitu ar tulžimi. Deja, ne visus pajėgia. Todėl kai kurie gydytojai siūlo kartu su cheminiais vaistais gerti vaistažolių arbatos.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Klebonija Melbourne.

Prašome kreiptis pas kun. Algirdą Šimkų, 18 Henry St. Kensington, tel. 9376-7355 arba mobiliu 0401-558-991.

Kun. Egidijus Arnašius atleistas iš Elgirdžių, Ubiškės parapijų klebono pareigų ir išleistas į Dubliną (Airiją) vadovauti lietuvių sielovadai.

Iš Bažnyčios Žinios

Už Kalėdaičius buvo surinkta aukų:

2003 m. Geelonge \$215 ir Melbourne \$365

2004 m. Geelonge \$145 ir Melbourne \$462.

Širdingai dėkojame visiems parapijiečiams už aukas, linkėdami Dievo palaimos.

Kun. A. Šimkus ir Melb. Parapijos Taryba

Š.m. pirmame numeryje 2 psl. straipsnio ALK Federacijos Suvažiavimo aprašymo autorė yra E. Lomsargienė. Autorę atsiprašau.

Redaktorė

The Melbourne Lithuanian Community committee is organising the annual Lithuanian Independence Day celebration commencing with Mass at St. Mary's Star of the Sea church, West Melbourne. After Mass, all are invited to Lithuanian House, North Melbourne.

NEPRIKLAUTOMYBĖS ŠVENTĖ

Kviečiame visus į Vasario 16-osios pabūvį "MES".

Pasidžiausime, kad Vasario 16-os d. pasėkoje galime džiaugtis ir dabartine Lietuvos laisve.

Renkamės Melbourne Lietuvių Namuose, Jubiliejinėje Salėje, sekmadienį vasario 13 d. 1:30 val. p.p.

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Melburno Federation Square

Š.m. vasario 16-tą dieną visi lietuviai kviečiami į Federation Square ("Federation aikštę") Melburno miesto centre, kampas tarp Flinders Street ir Swanston Street, kur bus minima Lietuvos Nepriklausomybės diena. Aikštėje plevėsuos aštuonios Lietuvos Respublikos vėliavos, o dideliame ekrane kas pusę valandos, nuo 11.30 iki 2.30 bei nuo 5.00 iki 7.00, bus rodomas filmas "Skrydis per Lietuvą".

Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Melbourne



PADĖKA

Dėkojame visiems kurie žodžiu, apsikabinimu, "Tėviškės Aiduose" išreiškė mums nuoširdžią užuojautą mirus mūsų jauniausiam sūniui, broliui Antanui.

Jis ilsisi gimtajame North Albury, kur buvo krikštytas ir palydėtas į amžino poilsio vietą iš Sacred Heart bažnyčios.

Tėvai Stasė ir Augustas, Viktoras, Zenius, Jonas bei Petras Stupurai

Mylimai Tetai Teklei Seliokienei mirus,
visą Didžių šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Vincas ir Alisa Baltrukoniai

Mirus mūsų mylimai draugei

Teklytei Seliokienei,
nuoširdžiai užjaučiame Dalią, Martyną Didžius ir jų šeimą, netekus brangios Tetutės.

Jos atminimas visad paliks mūsų mintyse ir maldose.

Genovaitė Vasiliauskienė ir šeima Adelaidėje

Some useful web sites:

Centrelink www.centrelink.gov.au - click on-line services
Australian Lithuanian Youth Assoc. www.ALIS.org
Sydney Lith. Info. Centre (incl. online language lessons) www.sluc.org.au
Gold Coast Lithuanian community www.connectqld.org.au/gclc
Australian-Baltic Friendship Society Inc www.connectqld.org.au/abfs
Lithuanian organisations worldwide www.lfcc.lt/world.html

A.† A. Vladas BOSIKIS OAM

(1919.04.20-2005.01.06)

Antradienį sausio 11 d. atsisveikinti su Vladu Bosikiu, į Šv. Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčią susirinko tiek žmonių kaip per šv. Kalėdas ar šv. Velykas. Kun. Šimkus atnašavo mišias, per pamokslą mums primindamas, kad turime vienas kitą labiau prižiūrėti. Melburno Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovėnai budėjo prie kuklaus karsto.

Atsisveikinimo žodžius tarė Algis Kairaitis (Melburno Lietuvių klubo vardu). Edvardas Šidlauskas (Ramovėnų vardu), Birutė Kymantienė (jaunimo ir šeimos vardu).

Andrius Vaitiekūnas (Melburno bendruomenės pirmininkas) pasakė sekančius atsisveikinimo žodžius:

"Šiandien susirinkome atsisveikinti su vienu iškiliausiu Melburno lietuvių bendruomenės nariu, su mūsų mylimu Vladu Bosikiu, kuris visą savo gyvenimą pasitarnavo Lietuvos labui ir mums Melburno lietuviams.

Vladas pilnai atsidavė lietuviškam gyvenimui ir lietuvių bendruomenės reikalams. Jau nuo jaunystės dienų Vladas rodė savo gilią meilę tėvynei Lietuvai. Sovietams okupavus Lietuvą, Vladas stojo į partizanų gretas prie Kauno, kovodamas už nepriklausomybę, buvo suimtas ir kalėjo bolševikų kalėjime. Per antrą okupaciją Vladas pasitraukė į Vakarus ir tęsė lietuvišką darbą išeivijos gretose. Vokietijoje dainavo Čiurlionio ansamblyje, tuo skleidamas Lietuvos vardą ir kultūrą. O jo sodrus balsas ilgai pasiliks mūsų prisiminimuose – per ištisus dešimtmečius dainavęs "Melburno Lietuvių Parapijos", "Dainos Sambūrio" ir paskutiniu laiku "Danos Vyrų" choruose.

Vladas norom priėmė vadovavimo triūsus lietuviškiems reikalams. Prisimename jo ilgus metus sėkmingai dirbant ir vadovaujant Melburno lietuvių klubui ir Melburno Lietuvių Karių Veteranų Sąjungai Ramovėi.

Jis buvo labai ramaus ir malonaus būdo – su visais visada šiltai draugaudamas, visada dalindamas savo nuoširdumą ir dosnumą.

Jo santykiai su visais buvo pavyzdingas, rodydamas kelią į ramų, švelnų ir darbingą tarpusavio bendradarbiavimą.

Jo ilgalaikis pasiaukojimas bendruomenei buvo įvertintas Australijos valdžios, suteikiant jam Australijos ordino medalį 2001 m. – tai už jo ilgų metų veiklą Melburno bendruomenės labui.



Vladas buvo taurus Lietuvos patriotas. Sėjo pasėlio grūdus ir dirvos neapleido, visada turėdamas savo artimus ir brangią jam Lietuvą širdyje.

Visų Melburno lietuvių vardu, reiškiau gilią užuojautą Vlado giminėms ir artimiesiems, bei jo bičiuliams.

Ilsėkis ramybėje Vladi.

Sekė Danutės Levickienės

("Danos vyrų" chorvedės) žodis: Atsisveikinant su Vladu, noriu panaudoti ištrauką iš interviu, kuris įvyko prieš du metus, ruošiant Danos vyrų video. Štai jo paties žodžiai:

"Aš, Vladas Juozas Bosikis. Gimiau 1919 m. balandžio mėn. 20 d. Nendrių kaime Sasnavos valsčiuje Marijampolės apskrityje, vidurinio ūkininko šeimoje. Tėvas – Juozas Bosikis, motina – Elzbieta Batuskaitė-Bosikienė. Viso buvome 7 vaikai – 3 berniukai ir 4 mergaitės. Užaugome 6 - 3 broliai ir 3 seserys. Tėvas mirė man būnant 2 metų amžiaus. Lietuvą okupavus rusams, 4 šeimos nariai – motina, abu broliai ir sesuo buvo išvežti į Sibirą, kur abu broliai ir motina mirė. Antroji sesuo buvo sužeista karo metu ir nuo to mirė.

Dabar apie linksmesnius dalykus. Visi buvome neblogo dainininkai, o vyriausias brolis grojo smuiku ir akordeonu, todėl sudarydavom neblogo sekstetą ir vasaros atostogų metu susirinkdavo visas kaimas mūs pasiklausyti. Nors aš buvau mažiausias, bet ir mane priimdavo į savo tarpą. Kaip jau minėjau, karo metu šeimos daina buvo sudainuota...

Mane daina lydėjo visą gyvenimą. Jau Lietuvoje esu keletą metų dainavęs įvairiuose oktetuose bei choruose, o Vokietijoje keletą metų dainavau Čiurlionio vardo ansamblyje, kuriam vadovavo A. Mikulskis. Australijoje irgi visas čia praleistas gyvenimas praėjo su daina – choruose bei vyrų oktete. O dabar – paskutinė daina bus sudainuota ... "Danos Vyrų" chore..."

Palydėdami Vladą iš bažnyčios, vyrai Vladui padainuos jo mėgiamiausią vyrų dainą Ramovėnų Maršą.

Danutė Levickienė

A.† A. Vladui Bosikiui mirus

nuoširdi užuojauta draugams, pažįstamiems ir artimiesiems.

Nijolė, Vytautas, Ona ir visa Šalkūnų šeima

Aukos Melb. Parapijai ir kun. Šimkui

\$200 Vaičiuliai, \$150 A.J. Jankevičiai, po \$100 I. Jokubauskas, J. Sarapinienė, B. Prašmutaitė, Kairaičiai, J.S. Meiliūnas, J. Bartašienė ir B. Staugaitienė, A. Gylienė, J. Kemeža, M. Miliauskienė, A. Vaitiekūnas, po \$80 M. Igaunienė, P. Baltutis, po \$75 G. Jokubaitienė, H.D. Antanaitis, E. Kizelis, \$70 A. Volkienė, \$60 V. Jablonskienė, \$65 V.D. Danius, po \$55 S. Sikorskis, J. Kirša, po \$50 S. Krutulis, Nežinomas, E.E. Marganavičių šeima, J. Žalkauskas, S. Gužys, V. Gabrilaitis, \$45 G.V. Baleiša, \$40 D. Lynikienė, \$30 V. Aukštėjas, po \$25 P. Vaitiekaitis, S. Eimutis, po \$20 A. Geliauskienė, Skeivių šeima, L.A. Ramanauskai, \$10 V. Židžiūnas.

Nuoširdi padėka visiems aukotojams.

Kun. A. Šimkus ir Parapijos Taryba

"Lithuanian Papers" išeina aštuonioliką kartą

Grazina PRANAUSKIENĖ

Algimanto Taškūno ir jo padėjėjų darbštumo dėka, Tasmanijos Universitete vėl buvo išleistas metinis žurnalas "Lithuanian Papers". Jis liečia daug įdomių temų, pradedant politika ir baigiant menu.

Pagrindiniai politinio pobūdžio straipsnių autoriai yra šie: Melburno universiteto profesorius *Leslie Holmes*, George Mason universiteto dėstytoja *Ginta T. Palubinskas*, Kauno Vytauto Magnus Universiteto, istorijos mokslų profesorius *Antanas Tyla*, Kanberoje gyvenantis mokslininkas geologas *dr. Kazys Kemežys* bei Christian-Albrechts universiteto dėstytojas *dr. Christian Wellmann*. Jų gvildendamos temos liečia pačias opiausias Lietuvos demokratizacijos problemas.

Tasmanijos universiteto "Lietuviškų Studijų Draugijos" mokslinė stipendija šiais metais buvo paskirta *Madeleine Shuey*. Ji nagrinėja "Baltijos Dilemą",

pačiai sprendžiamą to paties pavadinimo Edgars Dunsdorfs knygoje. Dunsdorfs komentuoja 1974 metų įvykius, kai Gough Whitlam vadovaujama Australijos vyriausybė pripažino nelegalią Baltijos šalių okupaciją kaip *de jure*.

Brisbane gyvenantis kunigas *Gregory Jordan* įskaitytos kreipiasi sielovados klausimais. Jis rašo apie sovietinio režimo, suformavusio slepiantį savo religinius įsitikinimus ir jausmus žmogų, pasėkmes. Tuo tarpu sugauti skaitant ar platinant *samizdat* literatūrą disidentai, buvo nuolat persekiojami ir kalinami Sibiro platybėse.

1980-1987 metais, *Gregory Jordan* vadovavo "Kalinių draugų" grupei, kurios nariai pastoviai rašydavo

paguodos ir vilties pilnus laiškus. Tie laišukai, pasiekę tolimiausius Sibiro kampelius, kalinams padėdavo pasijusti žmonėmis. Toli nuo namų ir artimųjų praleistos dienos, prašviesėdavo skaitan nepažįstamųjų laiškus. "Kalinių draugai", besimeldami už pasmerktuosius, platindavo po pasaulį žinias apie savo brolių ir seserų likimą gulage. Šios draugijos dėka ir gimė *Kate Elizabeth Gross* ir *Darien Jane Rozentals* knyga "Letters from the Outside". Iš knygų ta pačia tematika pažymėtinas ir *Dainoros Urbonienės* leidinys "Sibiras vaiko akimis".

Negalima nepaminėti sydnėjieškės mokslininkės *Ludvikos Apinytė*.

Popenhagen studijos apie garsųjį Lietuvos režisierių *Eimuntą Nekrošį*. Be to, Sydnėje gyvenantis filosofijos mokslų daktaras, profesorius *Vytautas Doniela* pateikia trumpą *dr. Kazio Kemežio* knygos apžvalgą apie pasaulinio pripažinimo susilaukusį dailininką *Leoną Urboną*.

Norintys ją įsigyti, prašome rašyti šiuo adresu:

Dr. Kazys Kemežys, PO Box 194, Curtin, ACT 2605 Australia. (kaina su persiuntimu A\$20.00).

Na, o žurnalą "Lithuanian Papers" (kaina su persiuntimu A\$7.00 ar US\$8.00) ir knygą "Letters from the Outside" (\$19.00 plus \$3 persiuntimas Australijoje ir \$5.00 kitur) platina Algimantas Taškūnas, PO Box 777, Sandy Bay, Tasmania 7006 Australia. Email: A.Taskunas@utas.edu.au

Pasaka - Diena kai Saulė sprogo

Gyveno Saulė ir Mėnulis. Jie turėjo dukrelę vardu Žemė. Abu daug milijonų metų prižiūrėjo savo dukrą, Saulė per dieną, o Mėnulis naktį. Mėnulis labai mylėjo Žemę. Jis jai viską atiduodavo, o Saulė ne. Ji buvo labai gobši, ir viską sau laikėsi. Saulė Žemei duodavo vos užtenkamai šilumos, kad dukra pragyventu, o visą šilumą kuri atlikdavo pasilaikė sau dėl savo šilumos. Todėl, per žiemą Žemei būna taip šalta.

Per daug metų, Saulė pradėjo sustorėti. Mėnulis jai vis sakė:

- Gal atiduok dukrelei truputį savo šilumos. Juk tau vistiek jos nereikia.

Be ne, Saulė buvo užsispyrus ir nesutiko Žemei šilumos duoti. Man jos reikia. Aš jos nenoriu atiduoti, - ji vis tardavo Mėnuliui.

Taip ir ginčijosi Saulė ir Mėnulis daug metų. Saulė kasmet Žemei paskirdavo mažiau ir mažiau šilumos ir Žemei darėsi vis šalčiau. Mėnulis vis ant Saulės pyko, kad tiek mažai paskiria šilumos Žemei.

- Jei tu neduosi jai daugiau šilumos, tai arba ji sušals, arba tu sprogsi.

Kas pirmiau įvyks tai aš nežinau, bet nenoriu ir sužinoti.

- Tu šneki nesąmones, - Saulė jam vis tarė, nenorėdama atiduoti daugiau šilumos.

Pagaliau vieną dieną atsitiko lygiai taip, kaip mėnulis buvo pramatęs. Saulė pasidarė tokia stora nuo visos savo šilumos, kad ji staigiai sprogo. Žemė pradėjo mirti, nes Mėnulis nesugebėjo padaryti jai užtenkamai šilumos. Jis liko vienas pats ją prižiūrėti, bet jam vienam buvo per sunku. Jis papršė visų žvaigždžių, akd jos jam padėtų. Jos sutiko ir per amžių amžius žvaigždės ir Mėnulis prižiūrėjo Žemę. Jai niekada daugiau nebuvo per karšta ar per šalta.

Martynukas Didžys, Lit. Kursai

Vaikams Pasaka

Pasaką, kurią aš papasakočiau savo vaikams yra "Eglė, Žalčių karalienė". Aš ją išrinkau nes pasakoja mums daug apie šeimą ir kad reikia būti stipriam, nesvarbu kaip įsigandęs esi.

Pasakoje, kai Eglė parėjo pas savo šeimą su vaikais, šeima norėjo, kad ji pasiliktų su jais ir nebegrįžtų pas savo vyrą, žalčių karalių. Bet Eglė negalėjo taip daryti. Tai jos šeima

Spindulėliai

nusprendė, kad reikia nužudyti jos vyrą-žaltį. Šeima nebežinojo kurgi gyveno žalčių karalius, tai jie sušaukė vaikus paklausti kur randasi jų tėvas-žaltys. Trys vyresnieji broliai nepasakė šeimai kur gyvena tėvas, bet jauniausioji dukra išdavė, nes ji buvo įsigandusi. Taip ir jų tėvas žalčių karalius buvo surastas ir nužudytas. Kai Eglė ir jos vaikai atrado mirusį tėvą, jie visi pavirto medžiais.

Šita pasaka pasako mums kiek šeimai vienas kitu rūpinasi ir kartais žmonės eina į kraštutinumus ją tik sulaikyti. Pasaka įrodo mums, kad reikia būti stipriam ir nepasiduoti, nesvarbu kiek baimės ir išgąščio. Pasaka gera vaikams, nes papasakoja labai daug apie šeimą ir kas šeimose yra svarbiausia.

Aisvydas Sadauskas, Lit. Kursai

Mano atostogos

Aš buvau Melbourn muzėjuje. Aš mačiau kristalus ir mineralus. Po to mes ėjome į IMAX kiną, Mes matėme filmą apie vandenyną.

Tommas Sadauskas, 8 metai.

Mano atostogos

Aš buvau prie jūros ir pastačiau smėlio pilį.

Aš namuose žaidžiau su mašinėlėmis ir vieną nupiešiau su ilgiais ratais ir aukštu stogu. Man patinka su kompiuteriu atlikti darbus ir žaidimus.

Ovidijus Dovidavičius, 10 metų.

Mano atostogos - Milduroje

Aš su tėveliais važiojau į Mildurą.

Ir aš mačiau lenktynes su balionais.

Žalia spalva laimėjo 13 vietą.

Aš susitikau su Benita Strazdauskaite.

Mes gyvenome motelyje su Rita, Birute, Giručiu ir Irta. Mums buvo labai linksma.

- Sydnėje

Aš nuskridau į Sydnę.

Ten mačiau "The Lion King". Aš buvau su Birute, Giručiu, Marija, Stef ir Raminta.

Man labai patiko.

Judrina Kymantaitė, 8 metai.

Mano atostogos

Aš ėjau į kino teatrą.

Aš žiūrėjau "Shrek 2".

Man patiko.

Aš ėjau į miestą.

Aš gerai praleidau atostogas.

Aidas Žilinskas, 8 metai.



Aidas Žilinskas

Mildura

Milduroje buvo oro balionų varžybos. Iš Lietuvos atskrido trys lietuvių komandos. Aš su mama padėjom komandai, nes tėtis turi 4WD. Su 4WD tempėm balioną, nes jis buvo labai sunkus.

Vienoje komandoje buvo berniukas vardu Rokas, 13 metų. Jis su mumis važiojo į Mildurą. Mes važiojom penkias valandas, žaidėm žaidimus. Man nepavyko tylėti.

Gyvenom kabinoje su Rita Mačiulaitiene. Aš ir Rita mėgstam "gelati" ledus ir kai mama rėkia, Rita užstoja mane. Man su Rita patiko būti.

Per varžybas Gintautas su oro balionu pakėlė mane į dangų. Buvo smagu ir truputį baugu. Baliono vardas: Gubernija. Jis buvo žalias ir geltonas.

Reikėjo keltis labai anksti. Buvome "Gem shop".

Atvažiojo Judrina su tėčiu ir mama. Kitą dieną namo išvažiojom!!!

Benita Strazdauskaitė, 9 metai.



Benita Strazdauskaitė

Mano atostogos

Mano mokykloje per atostogas buvo įdomi atostogų programa. Kai aš ten atėjau, pradėjau žaisti "video" žaidimus. Visuomet aš laimėdavau.

Po žaidimų mes ėjome į kiną. Ten mačiau filmą "Šrekas 2". Aš dar per atostogas žiūrėjau "Spider man 2".

Labiausiai man patiko paskutinė diena. Tą dieną, mes žaidėm "PS2" ir darėm saldinių maišelius. Žaidėm daug kitų žaidimų. Man buvo įdomu.

Paulius Bieliavskis, 10 metų.

Mano atostogos

Per mano atostogas mes buvome Jamesone. Mes nuvažiojome į sniegą, aukštai į kalnus. Ten mes žaidėme su sniegu. (Pamokoje nupiešiau save su sese Dainora Mt. Terrible kalne prie sniego senio).

Lina Petraitytė, 9 metai.



Linos piešinys



Lina Petraitytė